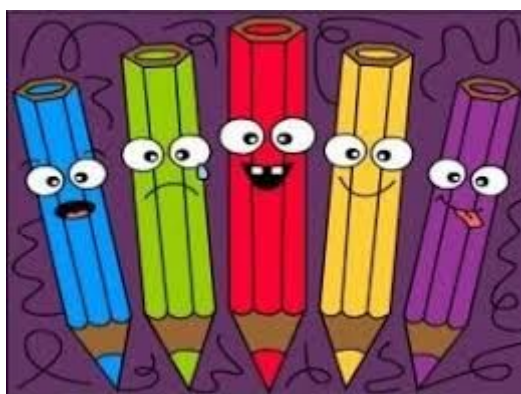

ŠKOLNÍ DRUŽINA

(školní vzdělávací program)

Motto:

„Učíme se bezesbytku milovat ostatní lidi. Vždyť jenom s láskou
v srdci se můžeme na celíčkový svět zvědavě a shovívavě usmívat.“
Společně tvoříme, poznáváme, hrajeme si a sportujeme.

Platnost a účinnost: **od 1. 9. 2019**

Soňa Kozáková

vedoucí vychovatelka
školy

PaedDr. Milan Tichý

ředitel

Obsah

Obsah

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školní družiny

2.1. Poslání školní družiny

3. Formy a obsah vzdělávání školní družiny

4. Délka a časový plán vzdělávání ve školní družině

5. Obsah vzdělávání

5.1. Jazyk a jazyková komunikace:

5.2. Člověk a jeho svět:

5.3. Lidé kolem nás:

5.4. Lidé a čas:

5.5. Rozmanitosti přírody:

5.6. Umění a kultura:

5.7. Člověk a zdraví:

5.8. Člověk a svět práce:

6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

8. Materiální, prostorové a technické podmínky pro činnost

9. Personální podmínky a provoz ŠD

10. Platební podmínky

11. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

12. Krizový plán při nevyzvednutí dítěte

13. Evaluační plán

14. Krizový plán při úrazu

Přílohy

Základní škola Šumperk, Dr. E. Beneše 1

Web: www.1zsspkk.cz telefon: +420 583 213 011, +420 583 213 012 E-mail:
skola@1zsspkk.cz

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola Šumperk, Dr.E.Beneše 1

Adresa školy: Ulice: Dr. E. Beneše 1 Šumperk PSČ: 787 01

Kraj: Olomoucký

Ředitel: PaedDr. Milan Tichý

Kontakt na školu:

- **telefon:** 583 213 011
- **mobil do školní družiny:** 724 379 333

Email: skola@1zsspkk.cz

Fax: 583 213 012

Web: www.1zsspkk.cz

IČ:00852295 RED-IZO: 600148581

Zřizovatel: Město Šumperk

Vedoucí vychovatelka: Soňa Kozáková

2. Charakteristika školní družiny

ŠD pracuje při ZŠ Šumperk, Dr.E.Beneše 1

Pro každodenní činnost využíváme vlastní prostory v hlavní budově školy v 1. patře nad školní jídelnou. Pět samostatných oddělení, které jsou vybaveny jako herny, navštěvují děti od 1. do 5. třídy. Kapacita ŠD je 150 dětí. Pro zájmové činnosti využíváme i další prostory školy např. počítačovou učebnu, kuchyňku, učebnu HV, k pohybovým aktivitám máme k dispozici školní dvůr s herními prvky pro děti, hřiště, tělocvičnu a pokud nám to situace dovolí, navštěvujeme blízký park nebo dětské hřiště na „KOMÍNĚ“....

Skladba jednotlivých činností je zaměřena nejen na rozvoj vědomostí a dovedností dětí (zájmová činnost), ale nabízíme také odpočinek, relaxaci a pohodu. Všechny činnosti ve školní družině jsou dobrovolné a tak záleží na rozhodnutí dětí, jakou z aktivit si zvolí - výtvarné, rekreační, přírodovědné, hudební, literární či sportovní.

Každoročně pořádáme spoustu společných akcí – Dýňování aneb Halloweenská noc ve škole, Čertování, Vánoční besídky, společné lyžování v Hraběšicích, Den dětí, výlety do okolí.... Kromě těchto akcí probíhá po celý rok soutěže v rámci oddělení – dle tematického plánu na daný školní rok.

Své místo má i příprava na vyučování, opakování učiva formou didaktických a smyslových her, psaní domácích úkolů (dle možností a přání rodičů). Pozornost zaměřujeme také k dětem se specifickými poruchami učení.

V době vedlejších prázdnin (podzimní, jarní, velikonoční...) je ŠD v provozu dle zájmu ze strany rodičů a při dostatečném počtu žáků.

2.1. Poslání školní družiny

Školní družina tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika, která ji odlišují od školního vyučování. Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků, částečně také dohledu nad žáky.

Cíle školní družiny vycházejí z cílů Školního vzdělávacího programu

Základním cílem je rozvíjení kompetencí žáků s přirozenou návazností na průřezová témata RVP ZV a se zaměřením na oblast osobnostní a sociální výchovy.

Školní družina slouží výchově, vzdělávání a rekreaci žáků naší školy v době mimo vyučování, zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje žákům i přípravu na vyučování. Žákům je umožněna volba mezi různými činnostmi školní družiny a účast na dalších formách zájmových aktivit organizovaných školou.

Oddělení jsou sestavovány z dětí různého věku. Starší děti se tak učí jak pomáhat mladším kamarádům a ty zase přebírají jejich znalosti a dovednosti. V ranním a odpoledním bloku družiny se setkávají všechny věkové kategorie.

2.2 Rozvoj klíčových kompetencí

Ve školní družině jsou rozvíjeny, posilovány a budovány tyto klíčové kompetence:

- **kompetence k učení** (děti mají dostatek času na dokončení započaté práce, je podporována samostatnost a tvořivost, jsou uplatňovány prvky pozitivní motivace, děti jsou vedeny k sebehodnocení a realizaci vlastních nápadů),
- **kompetence k řešení problémů** (jsou vytvářeny podmínky pro rozeznávání správných a chybných řešení, děti jsou vedeny k samostatnosti, podporována je kolektivní práce, společně jsou řešeny problémové situace a konflikty mezi dětmi, děti jsou vedeny k překonávání obtíží při dokončování činnosti),
- **kompetence komunikativní** (děti jsou vedeny k vhodné komunikaci s vrstevníky a dospělými, jsou vytvářeny situace pro vyjadřování vlastního názoru dětí a děti jsou zapojovány do diskuze, dbáno je na vhodné formulování myšlenek),
- **kompetence sociální a interpersonální** (děti jsou podněcovány k vzájemné spolupráci, učeny rozpoznávat vhodné a nevhodné chování, vedeny k dodržování dohodnutých pravidel, je vytvářena příjemná atmosféra ve skupině),
- **kompetence občanské** (děti jsou vedeny k zodpovědnosti, učeny uvědomovat si svá práva a povinnosti, jsou vedeny k ochraně svého zdraví a zdraví druhých),
- **kompetence k trávení volného času** (děti se učí smysluplně trávit volný čas a orientovat se v možnostech jeho využití, učí se vybírat zájmové činnosti podle dispozic, zájmy dětí jsou rozvíjeny v organizovaných i individuálních činnostech).

3. Formy , cíle a obsah vzdělávání školní družiny

3.1 Formy vzdělávání

Školní družina zabezpečuje náplň volného času v době před vyučováním a po vyučování.

Pomáhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou.

Časové uspořádání se řídí požadavky psychohygieny. Je takové, aby podporovalo zdravý duševní, tělesný a sociální vývoj dítěte.

Základní prostředkem činnosti ve školní družině je hra založená na zážitku účastníků.

Pravidelná výchovná činnost - každodenní činnost v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity

06. 00 - 7.40 výchovná činnost rekreační a tělovýchovná

11.40 - 13.30 hygienická příprava na oběd, odpočinková činnost

13.30 - 15.30 vycházky nebo individuální činnost, zájmová činnost

15.30 – 16.30 příprava na vyučování, rekreační činnost

15.30 – 16.30 zájmová činnost, postupný odchod dětí

Příležitostná zájmová činnost - přesahuje rámec jednoho oddělení, není zahrnuta do týdenní skladby činností (besídky, karneval, dětský den, sportovní dny ...), průvod masek Halloween, vánoční besídky v odděleních, maškarní karneval, výstavy prací dětí, společné lyžování, turistické výlety do okolí aj.

Webové stránky: www.14zsplzen.cz

Spontánní činnost - ve školní družině jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu oddělení. Jsou to například hry v ranní družině, odpolední klidové činnosti či hry při pobytu venku.

3.2 Cíle vzdělávání

Cílem výchovy ve ŠD je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka.

- učit se znát
- učit se jak na to
- učit se žít společně
- učit se být

Obecné cíle

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností tvořících základ sociálních dovedností
- zvyšování sociálních kompetencí
- formování životních postojů
- najít své místo ve skupině a ve společnosti
- výchova k odstraňování nedostatků v psychické regulaci nedostatků
- rozvoj osobností každého dítěte

Dlouhodobé cíle-(období 3-5 let)

- zlepšovat ekonomické a materiální podmínky ŠD
- zlepšit prezentaci a publikaci činnosti ŠD
- zaměřit se na sociální zařízení u ŠD
- pokračovat ve vybavování tříd ŠD-vybavení vhodným nábytkem

3.3 Obsah vzdělávání

- **Jazyk a jazyková komunikace:**
  - sledování správné výslovnosti, tempa řeči a pravidelného dýchání,
  - hry na ovládání dechu, soutěžení v jazykolamech, předčítání si navzájem,
  - vyprávění příběhů a zážitků,
  - půjčování knih v knihovně a následné povídání o nich,
  - učení básniček a říkadel pro různé příležitosti,
  - hraní slovních her – slovní fotbal, abeceda,
- **Člověk a jeho svět:**
  - poznávání okolí školy,
  - pohyb po komunikacích,
  - vyprávění o místě kde žáci žijí,
- **Lidé kolem nás:**
  - znalost rodinných vztahů,
  - tolerance odlišnosti jiných lidí,
  - tolerance etnických menšin,
  - vzájemná spolupráce při hrách,
- **Lidé a čas:**
  - znalost hodin, režimu dne,
  - orientace v kalendáři – dny, měsíce,
  - znalost života v minulosti,

- prohlížení encyklopedií,

● Rozmanitosti přírody:

- znalost ročních období,
- procházky v přírodě,
- zpracovávání přírodnin,
- poznávání běžně žijících divokých a domácích zvířátek,
- znalost základů ekologie, třídění odpadů, využívání použitých materiálů,

● Umění a kultura:

- zpívání písní,
- rozvíjení estetického citění, motoriky, barevného citění,
- malování a kreslení podle zadání, předlohy nebo fantazie,
- vyrábění drobných dárků a přáníček,

● Člověk a zdraví:

- poznávání sebe sama,
- znalost základních hygienických návyků,
- hraní pohybových her v místnosti, tělocvičně a terénu,
- využívání sportovního hřiště nebo tělocvičny pro míčové hry,
- hraní her na obratnost, sílu, vytrvalost,

● Člověk a svět práce:

- vymýšlení a tvoření drobných dárků pro sebe, kamarády, rodinu,
- stavění objektů ze stavebnic podle návodu či fantazie,
- znalost různých profesí a jejich náplně práce,
- povídání o práci rodičů,
- uklízení pracovních míst a dodržování bezpečnosti při práci.

4. Délka a časový plán vzdělávání ve školní družině

Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku. Po dobu podzimních, vánočních, velikonočních a jarních prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnost ŠD přerušuje, pokud není dostatečný zájem z řad rodičů.

Provoz ŠD je od 6.00 – 7.45 hod. a odpoledne od 11.40 – 16.30 hod.

Podmínky pro příchody a odchody žáků ze ŠD jsou uvedeny ve vnitřním řádu ŠD.

5. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti budeme spolupracovat s odbornými pracovišti.

Pokud je ve školní družině žák s mimořádným talentem, potom mu bude nabídnuta možnost využívání školní knihovny a přístup na internet. Při přípravě programu pro takového žáka spolupracuje vychovatelka školní družiny s učiteli základní školy, aby byly žákovi nabídnuty takové metody a formy práce, které by ho vhodně motivovaly a uspokojily.

6. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončení vzdělávání

ŠD je určena pro žáky 1. – 5. tříd, přednostně jsou přijímáni žáci 1. – 3. tříd. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitel školy. Žáka přihlašují rodiče na základě přihlášky dítěte do ŠD. ŠD se naplňuje do počtu maximálně 30 dětí v oddělení. Děti vyzvedávají zákonní zástupci osobně.

Součástí přihlášky je rovněž zmocnění další osoby oprávněné k vyzvedávání. Když dítě bude odcházet v určitou dobu samo, musí to mít též zapsáno v přihlášce dítěte do ŠD.

Rozhodující kritéria pro přijímání jsou:

- kapacita školní družiny (150 žáků),
- věk dítěte (upřednostňovány jsou děti ve věku od 6 do 10 let).
- každodenní pravidelná docházka do ŠD

Na základě písemné žádosti rodičů (zákonných zástupců) o vyřazení žáka může žák ukončit docházku do školní družiny kdykoli v průběhu školního roku.

7. Materiální, prostorové a technické podmínky pro činnost

- Inspirující, nestresující prostředí
- Účelově vybavené prostory družinek s možností kreativního uzpůsobení
- Možnost využívání prostor školy: chodby, tělocvičny, počítač. učebny, kuchyňky, projekce.
- Hřiště školy s aktivními prvky
- Vhodné okolí školy, park s dětským hřištěm

Pro každodenní činnost využíváme vlastní prostory v hlavní budově školy v 1. patře nad školní jídelnou. Pět samostatných oddělení, které jsou vybaveny jako herny. V jednotlivých hernách jsou stolní a společenské hry, stavebnice (např. cheva, lego, merkur), panenky, dřevěné a elektrické vláčky, puzzle a jiné hračky. Pro sport jsou k dispozici míče, overbaly, švihadla, pálky na stolní tenis, líný tenis a další sportovní náčiní. Pro přípravu na vyučování máme velkou pexesa a další didaktické hry. Počítačová učebna je vybavena jedenácti počítači. Využíváme také tělocvičnu a hřiště školy.

Vybavení školní družiny se řídí potřebami, a to jak z hlediska obnovy, tak i z hlediska modernizace.

8. Personální podmínky a provoz ŠD

O děti se stará celkem 5 vychovatelek

1. oddělení (červená družinka) Soňa Kozáková -vedoucí vychovatelka
2. oddělení (zelená družinka) Bc. Jolana Kvapilová
3. oddělení (modrá družinka) Mgr. Renata Láznová
4. oddělení (žlutá družinka) Jana Koníčková
5. oddělení (bílá družinka) Věra Formánková

9. Platební podmínky

Úplata za zájmové vzdělávání činí měsíčně 150,- Kč (rozumí se tím i jeden odchozený den v měsíci). Úhrada se platí na účet školy v září (na období září- prosinec) 600,- Kč v lednu (na období leden – březen) 450- Kč a v dubnu (na období duben- červen) 450,- Kč Nárok na vrácení úplaty nastává v případě změny školy nebo jiných závažných důvodů. Na úplatu za zájmové vzdělávání může být poskytnuta sleva či úplné prominutí. Rodiče si podají žádost na ředitelství školy a donesou doklad pro uznání výjimky. Ředitel školy pak rozhodne o výši nebo úplném prominutí úplaty. Úplata je použita na hračky a potřeby pro práci ŠD, na energie a na odměny vychovatelek.

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální a dále vhodnou strukturu režimu žáků s dostatkem relaxace, aktivního pohybu, vhodný stravovací a pitný režim. Vytváří zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí. Snaží se, aby se zde cítili všichni dobře. Podporuje dobré vztahy mezi žáky, rodiči a širokou veřejností. Bezpečnost ve všech prostorách užívaných ŠD je zajištěna řády, se kterými jsou děti seznámeny.

- vnitřním řádem ŠD
- školním řádem
- řády odborných učeben (počítače, tělocvična)

V dalších prostorách se žáci řídí pokyny vychovatelek a ostatních pedagogických pracovníků.

V kabinetu školní družiny je lékárnička. V sekretariátu školy je uložena kniha úrazů, do které se zapisuje každý úraz.

11. Krizový plán při nevyzvednutí dítěte

- vyčkat 30 minut
- telefonicky kontaktovat zákonného zástupce
- volat 158 Policie ČR
- dle pokynů Policie ČR volat sociální pracovníci
- informovat vedoucí zařízení a vedení školy o události
- být v kontaktu se sociální pracovníci

12. Evaluační plán

- práce vychovatelek – ochota k tvořivosti a vzájemné spolupráci, připravenost pro nové pojetí ŠD, sebevzdělávání
- individuální rozvoj dětí – vzájemná citová vazba dětí a vychovatelek, spolupráce s rodiči a třídními učiteli, vzájemné vztahy dětí, rozvoj dítěte jako osobnosti
- pestrost nabídky aktivit ŠD
- plnění vzdělávacích cílů
- rozvoj specifického nadání dětí
- prevence negativních sociálních jevů
- pomoc dětem překonávat jejich případné handicapy
- rozvoj osobní a sociální kompetence

13. Krizový plán při úrazu

Drobná poranění - ošetřuje vychovatelka přímo na místě, nebo po příchodu do ŠD

- ošetření zapíše do zdravotního deníku a knihy úrazů
- při předání dítěte oznámí ošetření rodičům

Větší úrazy

- na vycházku a na akce chodí vychovatelky vždy ve dvou
- vychovatelka poskytne bezprostředně první pomoc v rámci možností
- v případě velkého úrazu volá 155
- zajistí dohled nad ostatními dětmi, přivoláním druhé vychovatelky
- doprovází dítě do nemocnice a setrvává do příjezdu rodičů
- vyzumí rodiče
- vyzumí vedení školy
- vychovatelka, která za dítě odpovídala, zapíše událost do zdravotního deníku a do knihy úrazů, která je uložena na vedení školy

Při úrazu, nebo náhlé nevolnosti vychovatelky - první pomoc poskytuje vždy kolegyně, která je nejbližší, zavolá 155, informuje vedení školy, které zajistí dohled nad dětmi.

Přílohy

- tématický roční plán ŠD
- plány zájmových kroužků ŠD
- Šablony II ŠD